

KONINKLIJKE ACADEMIE
VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
HERTOGSSTRAAT 1 – 1000 BRUSSEL
Tel. 02/550 23 00 Fax 02/550 23 13
E-mail: academiegeneeskunde@vlaanderen.be
Website: www.academiegeneeskunde.be

ADVIES

omtrent wettelijke mogelijkheden voor diabeteseducatoren die geen verpleegkundige zijn om diabetespatiënten aan te leren zichzelf in te spuiten*

Mevrouw L. Onkelinx, federaal minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, vraagt de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België om advies betreffende de wettelijke mogelijkheden voor diabeteseducatoren die geen verpleegkundige zijn om diabetespatiënten aan te leren zichzelf in te spuiten.

De Academie meent dat diabeteseducatie van type 2 diabetespatiënten bijzonder belangrijk is in de eerste lijn en dat deskundige educatie door correct opgeleide zorgverleners integraal deel uitmaakt van de diabeteszorg. Educatie in de eerste lijn dient dan ook verschillende inhoudelijke aspecten te omvatten:

1. Goede en actuele kennis omtrent diabetes: de aandoening, de complicaties, de behandeling, de follow-up; specifiek: voeding en voedingsadviezen, invloed beweging, diabetische voet, impact van en op andere ziekten.
2. Inzicht in motivatie tot levensstijlaanpassing en therapietrouw: de beleving, impact op levensdoelen, mogelijkheden vanuit eigen levensstijl; motivationele begeleiding.
3. Technische aspecten van zelfcontrole en insuline-injectie: insulinereregeling, injectie; zelfcontrole materiaal.
4. Omgaan met chronische patiënten: communicatie, opbouw van patiëntencontact; groepsbegeleiding.
5. Functioneren in zorgprogramma en zorgnetwerk: begrip van netwerken, organisaties en structuren; groepsgericht/taakgericht werken.
6. Vaardigheid in therapeutische patiënteneducatie en empowermentbenadering.

Deze punten zijn integraal opgenomen in de opleidingen "Diabeteseducator" van de erkende hogescholen.

De Academie is van mening dat alle handelingen die beschreven zijn binnen de diabeteseducatoropleiding mogelijk moeten zijn voor alle zorgverleners met certificaat 'Diabeteseducator'. Meer bepaald meent de Academie dat 'alle erkende diabeteseducatoren, ook niet-verpleegkundigen, in staat zijn patiënten injectietechnieken voor toediening van insuline, incretinemimetica en andere diabetesgerelateerde subcutane medicatie (zoals glucagon) aan te leren. Ze zijn bovendien in staat de patiënt te begeleiden bij het toedienen van subcutane injecties van insuline en van incretinemimetica door middel van pennen of spuitjes. Dit houdt in dat om aan de patiënt aan te leren hoe deze inspuiting moet gebeuren, deze diabeteseducatoren zelf bij de patiënt wel eens een injectie van insuline of incretinemimetica zullen moeten toedienen'.

De Academie oordeelt dat de nodige wettelijke schikkingen moeten worden genomen om deze handelingen in een wettelijk kader uit te kunnen voeren.

* Het advies werd voorbereid door een bijzondere commissie, bestaande uit B. Aertgeerts, G. Godderis, F. Gorus, F. Gosselinckx, B. Keymeulen, C. Mathieu (verslaggever), F. Nobels, D. Pipeleers, L. Van Gaal en A. Verhaegen. De commissie beraadslaagde op 16 november 2009.

De vaste commissie voor de uitoefening van de adviesbevoegdheid van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, samengesteld uit de academiëleden G. De Backer (voorzitter), B. Himpens (algemeen secretaris), M. Ieven, W. Stevens, A. Van Steirteghem, S. Scharpé, M. Temmerman, G. Laureys, J. Denekens, A. de Kruif, L. Maes en D. Declerck, keurde het advies goed op 12 december 2009.

Publicatie: Jaarboek en Verslagen van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België, 71 (2009), pp. 207-208.